

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľa **P. Š.**, bytom v B., zastúpeného JUDr. E. B., advokátkou v B., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, o **invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2007, č.k. 5Sd/183/2006-57, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 30. októbra 2007, č.k. 5 Sd 183/2006-57, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X.

- z 29. mája 2006 v spojení so zmenovým rozhodnutím z 1. júna 2006, ktorým odporkyňa podľa § 37 ods. 1 písm. a/ zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zsz“) a § 259 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zsp“) od 14. augusta .2002 priznala navrhovateľovi čiastočný invalidný dôchodok v sume 4 650 Sk mesačne,

- z 29. mája 2006, ktorým rozhodla podľa § 112 ods. 1 a § 259 ods. 1 zsp o zvýšení čiastočného invalidného dôchodku od splátky za mesiac júl 2003 na sumu 4 929 Sk mesačne,
- z 29. mája 2006, ktorým rozhodla podľa § 112 ods. 1 a § 293a zsp o zvýšení invalidného dôchodku od 1. februára 2004 na sumu 5 127 Sk mesačne, a
- rozhodnutie z 29. mája 2006, ktorým rozhodla o výplate predčasného starobného dôchodku v sume 6 765 Sk mesačne a súčasne rozhodla o odňatí invalidného dôchodku od 24. mája 2004.

Po preskúmaní rozhodnutí na základe opravného prostriedku podaného navrhovateľom krajský súd tieto podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil ako zákonné a vecne správne. Podľa názoru krajského súdu posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Bratislava ako aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave vo svojich posudkoch zohľadnili všetky ťažkosti, uvádzané navrhovateľom. Vysporiadali sa s lekárskymi nálezmi nachádzajúcimi sa v zdravotnej dokumentácii navrhovateľa a so závermi znaleckého posudku vypracovaného MUDr. P.. Dospeli k zhodnému názoru, že zdravotný stav navrhovateľa nie je zhoršený do takej miery, že by nemohol pracovať vôbec alebo len za utvorenia mu celkom mimoriadnych podmienok. Konštatovali, že navrhovateľ spĺňa zdravotné podmienky čiastočnej invalidity podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zsz., pretože primárne psychiatrické ochorenie vykazuje stredne ťažkú formu a dosiahlo vyšší stupeň klinického štádia, rovnako ako polyneuropathia dolných končatín, ktorá je len sekundárnym ochorením a vyšetreniami bola potvrdená iba jeho ľahšia forma. Podľa názoru krajského súdu zo znaleckého posudku zo 7. januára 2004 vypracovaného znalcom odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria MUDr. J. P. nie je možné vyvodiť jednoznačný záver o tom, že navrhovateľ nebol schopný vykonávať žiadne zamestnanie, nakoľko až podľa vyjadrenia znalca na pojednávaní súdu 6. apríla 2004 by navrhovateľ za súčasného zdravotného stavu z psychiatrického hľadiska nebol schopný pracovať. Preto považoval krajský súd závery posudkov posudkových lekárov za odborné, presvedčivé, náležite zdôvodnené a nezistil rozpor medzi ich závermi a zisteným skutočným stavom. Súd sa nezaoberal námietkou navrhovateľa týkajúcou sa výhodnosti, resp. nevýhodnosti vyplácania predčasného starobného dôchodku. Bol toho názoru, že navrhovateľ sám žiadosťou z 2. júna 2004 požiadal odporkyňu o predčasný starobný dôchodok od 24. mája 2004. Rozhodnutím z 24. novembra 2004 mu odporkyňa tento dôchodok od 24. mája 2004 priznala v sume 6 765 Sk mesačne. Stanovisko navrhovateľa, že vydaním rozhodnutia 1. júna 2006 došlo k zrušeniu všetkých predchádzajúcich rozhodnutí odporkyne z 29. mája 2006 vydaných pod rovnakým číslom X.

krajský súd tiež neakceptoval s odôvodnením, že takýto názor nemá oporu v platných právnych predpisoch. Zastáva názor, že uvedeným rozhodnutím bolo zmenené rozhodnutie odporkyne z 29. mája 2006, ktorým bol navrhovateľovi priznaný čiastočný invalidný dôchodok. V neposlednom rade krajský súd konštatoval, že postup odporkyne pri zvyšovaní čiastočného invalidného dôchodku ako aj pri rozhodnutí, že navrhovateľovi bol odňatý čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu vyplácania predčasného starobného dôchodku bol správny a v súlade so zsp. Nespornou bola aj skutočnosť, že dňa 31. mája 2006 bol navrhovateľovi poukázaný doplatok za obdobie od 14. augusta 2002 do 23. mája 2004 v sume 102 736 Sk.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Odôvodnil ho v podstate tým, že má za to, že súd nedostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil a nezaoberal sa jeho námietkami týkajúcimi sa samotného postupu odporkyne v konaní a rozhodovaní o jeho nárokoch na dávky. Pochybenia súdu spočívajú v tom, že napriek rozdielnym posudkom súd neskúmal, či spĺňa kritériá pre priznanie plného invalidného dôchodku a či podľa § 29 ods. 3 zsz bol neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie alebo iba za celkom mimoriadnych podmienok. Súd tak bez vykonania dôkazov, resp. posúdenia veci iba konštatoval, že sa prikláňa k hodnoteniu posudkového lekára, ktorý konštatoval, že jeho zdravotný stav spĺňa posudkové kritériá iba pre uznanie čiastočnej invalidity z dôvodov uvedených v posudkoch. Neskúmal pritom dôsledne zistenia závery znalca MUDr. P.. Podľa navrhovateľa súd pochybil aj tým, že neskúmal ani to, že on bol nepretržite práce neschopný od 3. októbra 2001 do 31. októbra 2001 a od 4. februára 2002 do 5. decembra 2002, pričom ďalšia práceneschopnosť nie je konštatovaná a preukázaná len z toho dôvodu, že mu dňom 5. decembra 2002 skončila podporná doba. Tvrdí, že aj z týchto údajov preukázaná dlhodobá práceneschopnosť a opakovaná hospitalizácia na klinike KPLaT pracovného lekárstva práve v období, kedy požiadal o priznanie plného invalidného dôchodku preukazujú, že nemohol vykonávať žiadne sústavné zamestnanie, a to ani za osobitne uľahčených a upravených podmienok. Z uvedených dôvodov žiadal rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutia odporkyne zrušiť a vrátiť odporkyni na nové prejednanie. Uplatnil si tiež náhradu trov konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, o odvolaní rozhodol bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z podkladov administratívneho spisu vyplýva, že o invalidný dôchodok navrhovateľ požiadal 14. augusta 2002. Vydaniu rozhodnutí, ktoré navrhovateľ žiadal preskúmať súdom v tomto konaní predchádzalo rozhodnutie odporkyne č. X. z 26. septembra 2002, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. júna 2004, č.k. 5Sd 8/O3-78 toto rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Odporkyňa doplnila dokazovanie ohľadom rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa a jeho následkov na schopnosť navrhovateľa vykonávať sústavné zamestnanie a opätovne o žiadosti navrhovateľa rozhodla 29. mája 2006 v spojení s rozhodnutím z 1. júna 2006, ktorým s účinnosťou od 14. augusta 2002 priznala navrhovateľovi čiastočný invalidný dôchodok. Na základe príslušných právnych predpisov rozhodla aj o zvýšení sumy priznanej dôchodkovej dávky za jednotlivé obdobia spätne od jej priznania. V súlade s § 263 ods. 10 a § 112 ods. 2 zsp odporkyňa rozhodla aj o tom, že navrhovateľovi bude vyplácať od 24. mája 2004 vyšší predčasný starobný dôchodok, ktorý mu bol priznaný rozhodnutím z 24. novembra 2004, keďže k tomuto dňu bola suma invalidného dôchodku 5 127 Sk a suma predčasného starobného dôchodku 6 765 Sk. Nárok na invalidný dôchodok podľa § 263 ods. 1 zsp súčasne zanikol.

Podľa § 29 ods. 1 zsz občan má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal

- a) invalidným, bol zamestnaný po dobu potrebnú pre nárok na tento dôchodok a v čase vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok, alebo
- b) invalidným následkom pracovného úrazu.

Nárok na invalidný dôchodok je teda podmienený okrem iného dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, v dôsledku ktorého je schopnosť občana vykonávať sústavné zamestnanie vylúčená, resp. podstatne obmedzená, tak ako to predpokladá § 29 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb.

Podľa § 259 ods. 1 zsp v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len "peňažná náhrada") a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Z postupu krajského súdu je zrejmé, že dôsledne skúmal, či rozhodnutie z 29. mája 2006 pozmenené rozhodnutím z 1. júna 2006 o priznaní čiastočného invalidného dôchodku od 14. augusta 2002 má podklad v zistenom skutkovom stave a zákonných ustanoveniach, na základe ktorých odporkyňa rozhodla o nároku navrhovateľa na invalidný, resp. čiastočný invalidný dôchodok, na základe žiadosti zo 14. augusta 2002. Na základe vykonaného dokazovania opodstatnene zaujal stanovisko, že zistenia a závery posudkov vyhotovených v konaní sú odborné, presvedčivé, náležite zdôvodnené a nezistil medzi nimi rozpor.

Zhodne s krajským súdom aj odvolací súd je toho názoru, že ani závery posudku posudkovej lekárskej Sociálnej poisťovne, ústredia z 21. marca 2007 nie sú v rozpore so závermi znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria MUDr. J. P., CSc. lebo ani on v znaleckom posudku zo 7. januára 2003 nevyklučuje výkon akejkoľvek práce navrhovateľom. Z predmetného znaleckého posudku vyplýva len konštatovanie, že: „navrhovateľ nemôže byť jednoznačne zaradený v pracovnej funkcii, ktorú zastával (vedúci zmeny)“. Výkon iných prác ani sám znalec nevyklučil. Nebolo tak preukázané, že by pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav bol navrhovateľ neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie, alebo len za celkom mimoriadnych podmienok, teda že by bol invalidný podľa § 29 ods. 3 zsz; nevznikol mu preto nárok na uplatnený invalidný dôchodok, ale len na čiastočný invalidný dôchodok podľa § 37 zsz.

Odvolací súd dôvody uvádzané navrhovateľom nepovažoval za spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí odporkyne. Za opodstatnenú nepovažoval ani

námietku navrhovateľa o účinkoch rozhodnutia z 1. júna 2006 na všetky preskúvané rozhodnutia, lebo zhodne s krajským súdom je názoru, že predmetným rozhodnutím došlo k zmene len rozhodnutia z 29. mája 2006, ktorým bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok, keď bolo doplnené jeho odôvodnenie.

Odvolaací súd preto odvolaniu nevyhovel a napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolaací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni v ňom trovy nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová